

Поліна Тіпакова,
студентка 4 курсу
факультету психолого- педагогічної освіти та мистецтв
Наук. керівник: **О.В. Фролова,**
к. психол. н., доцент (БДПУ)

ОСОБЛИВОСТІ МІЖОСОБИСТІСНОГО СПІЛКУВАННЯ ПІДЛІТКІВ

Особливо інтенсивний розвиток спілкування дітей із своїми однолітками здійснюється саме в підлітковому віці. Залучення підлітка до недитячих інтересів спонукає його до ініціативної перебудови взаємовідносин з оточенням. Досить часто це призводить до нерозуміння дорослими, що нерідко викликає різні види протесту, непокори.

Психологи, які вивчають підлітковий вік, так чи інше сходяться в тому, що велике значення для таких дітей має саме спілкування з однолітками, тому однією з головних тенденцій є переорієнтація спілкування з батьками, вчителями і взагалі тими, хто доросліший, на однолітків, більш-менш рівних за положенням.

А. Мудрик зазначає, що потреба в спілкуванні з однолітками, яких не можуть замінити батьки, з'являється в дітей рано і з віком стає все більшою. Поведінка підлітків, на його думку, є колективно-груповою. Таку специфіку поведінки підлітків він пояснює так: по-перше, спілкування з однолітками є дуже важливим каналом отримання інформації, за яким підлітки дізнаються багато речей, які з тих чи інших причин не повідомляють їм дорослі; по-друге, це специфічний вид механічних відносин [1].

Д. Фельдштейн виділяє три форми спілкування підлітків: інтимно-особистісну, стихійно-групову, соціально-орієнтовану. Інтимно-особистісне спілкування – взаємодія, заснована на особистих симпатіях ("я" і "ти"). Змістом такого спілкування виступає співучасть у проблемах один одного. Інтимно-особистісне спілкування виникає за умови спільності цінностей партнерів і забезпечується розумінням думок, почуттів і намірів один одного, емпатією. Вищими формами інтимно-особистісного спілкування є дружба і кохання [2].

Отже, відношення з оточуючими – найважливіший аспект життя підлітків. Якщо потреба в повноцінному спілкуванні з дорослими й однолітками, що мають значення для дитини, не буде задоволена, то в неї з'являються тяжкі переживання. Вони можуть бути пом'якшені й навіть зовсім усунені за умови розуміння проблем підлітка і його бажання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мудрик А. В. Общение как фактор воспитания школьников / А. В. Мудрик. – М. : Педагогика, 1984. – 194 с.
2. Райгородский Д. Я. Практическая психодиагностика. Методики и тесты / Д. Я. Райгородский. – Самара : Изд. Дом "БАХРАХ-М", 2001. – 672 с.
3. Фельдштейн Д. И. Психологические аспекты изучения современного подростка / Д. И. Фельдштейн // Вопросы психологии. – 1985. – №1.